

วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส : ชิกลิทเชื้อสายตะวันออกของหลิวจงเว่ย

Wow..What a Sunny Day!: Liu Zhongwei's Eastern Chick Lit

นัทธัญ ประสานนาม¹

หลิวจงเว่ย. 2554. *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*. แปลโดย ภัสธารีย์ ทรัพย์สันธิกุล. กรุงเทพฯ: ฟรีฟอร์มสำนักพิมพ์. 303 หน้า.

นวนิยายเรื่อง *Bridget Jones's Diary* (1996) ของเฮเลน ฟิลด์ิง (Helen Fielding) เป็นนวนิยายขายดีระดับโลก โดยแปลเป็นภาษาต่างๆ ถึง 30 ภาษา รวมทั้งภาษาไทยที่ใช้ชื่อว่า *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์* แปลโดย พลอย จริยะเวช นอกจากนั้นนวนิยายเรื่องนี้ยังมีฉบับภาพยนตร์ที่เป็นที่นิยมไม่แพ้กัน นำแสดงโดยเรอเน่ เซลวิกเกอร์ (Renée Zellweger) โคลิน เฟิร์ท (Colin Firth) และฮิวจ์ แกรนท์ (Hugh Grant) ความนิยมในการเขียนเรื่องทำนองบริดเจ็ต โจนส์ ขยายตัวมากขึ้นจนกลายเป็นประเภทรรณกรรม ที่เรียกว่า “ชิกลิท” (chick lit)

“chick lit” มาจากคำว่า “chick” อันเป็นคำสแลงอเมริกันที่แปลว่าผู้หญิง กับ “literature” ที่หมายถึงงานเขียน คำนี้ปรากฏครั้งแรกในสิ่งพิมพ์ราว ค.ศ. 1988 อันเกี่ยวข้องกับรายวิชา “Female Literary Tradition” (วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ของนักประพันธ์สตรี) ต่อมาใน ค.ศ. 1995 มีนักวิชาการนำไปตั้งชื่อชุมนุมบทนิพนธ์เรื่อง *Chick Lit: Postfeminist Fiction* นอกจากนี้ยังมีบทความของนักเขียนใน *The New Yorker* ที่ใช้คำศัพท์ “chick lit” เพื่ออธิบายกระแสและแนวโน้ม “girliness” (เรื่องผู้หญิงผู้หญิง) ในงานเขียนของคอลัมนิสต์หญิงในหนังสือพิมพ์ ในส่วนที่เป็นบันเทิงคดี นวนิยายชุดบริดเจ็ต โจนส์ของฟิลด์ิง และนวนิยายชุด *Sex and the City* ของแคนเดส บุษเนล (Candace Bushnell) เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความหมายและลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมประเภทนี้ชัดเจนขึ้น

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เราอาจใช้เรื่องบริดเจ็ต โจนส์เป็นฐานในการนิยามลักษณะสำคัญของชิกลิทได้ว่า ชิกลิทประกอบด้วย เรื่องเล่าที่มีตัวละครเอกหญิงเป็นศูนย์กลาง เนื้อเรื่องพุ่งเล็งที่การผ่านความทุกข์ยากของตัวละครเอก ลักษณะของตัวละครเอกคืออยู่ในวัย 20 ตอนปลายหรือ 30 ตอนต้น เป็นโสด เป็นคนผิวขาวชาวอังกฤษหรืออเมริกัน มีรสนิยมแบบรักต่างเพศ และใช้ชีวิตอยู่ในมหานคร บ่อยครั้งที่พบว่า ตัวละครเอกมิได้ทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้เขียนเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นจิตของกลุ่มผู้อ่านอีกด้วย²

หลิวจงเว่ยเป็นนักเขียนรุ่นใหม่ของไต้หวันที่พยายามแกะกระแสวิกฤตที่แพร่หลายในหมู่นักเขียนหญิงทั่วโลก เธอเขียนนวนิยายเรื่อง *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส* (Wow..What a Sunny Day!, 2008) ขึ้นเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์อีกด้านหนึ่งของผู้หญิงไต้หวัน สังคมที่มีการปะทะประสานกันระหว่างค่านิยมจีนแบบเก่า กับการปรับประเทศให้ทันสมัย โลกของการพัฒนาในเมืองใหญ่ และชีวิตสงบบางในชนบท ผู้ที่ได้อ่านเรื่องราวชีวิตของบริดเจ็ต โจนส์ อันเป็นต้นแบบของชิกลิทหลายเรื่องในวาระวาระกรรมจะสังเกตเห็นในทันทีว่า นวนิยายของหลิวจงเว่ยเรื่องนี้มีเงาของเฮเลน ฟีลดิ้งพาดทับอยู่อย่างเห็นได้ชัด

วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส เล่าเรื่องของหย่งฉิงตามชนบทของชิกลิท หย่งฉิงเป็นผู้หญิงที่กำลังอย่างสู่วัย “30 something” เธอทำงานนิตยสาร “บ้านที่อบอุ่น” ในไทเปเธอพักอยู่ในบ้านเช่าของ Wednesday นักศึกษาสาขาจิตวิทยาและปรัชญาและมีเซอร์รี เจ้าของเวดดิ้งสตูดิโอเป็นเพื่อนบ้านอีกคนหนึ่ง หย่งฉิงต้องรับแรงกดดันจากแม่ที่พยายามให้เธอมีคนรัก หย่งฉิงไปคูตัวครั้งหนึ่งกับจอห์นนี่เดิน แต่การณ์กลับกลายเป็นเธอเป็นเกย์ จากฐานะว่าที่คนรักจึงเปลี่ยนเป็น “เพื่อนสาว” แทน หลังจากนั้นเธอมีโอกาสดูกับไอริค ผู้เป็นช่างภาพระดับโลก ทั้งสองเหมือนจะตกหลุมรักกันและกัน ทว่าสุดท้าย ไอริคกลับเปลี่ยนใจ

คนที่อยู่แวดล้อมตัวหย่งฉิง ล้วนแต่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ เซอร์รีมีปัญหาเรื่องรักสามเส้ากับคนที่มีภรรยาแล้ว โดยไม่เหลียวแลฝั่งสงที่คอยดูแลอยู่ไม่ห่าง เจียงเหมยเซียงเพื่อนสนิทของหย่งฉิงมีแฟนสุดน่ารักอย่างอาละดินแต่ก็ยังแอบมีความสัมพันธ์กับพนักงานไปรษณีย์ จอห์นนี่เดินไม่กล้าเปิดเผยกับแม่ว่าเป็นเกย์ และต้องให้หย่งฉิงปลอมตัวเป็นคนรัก Wednesday เป็นเด็กที่มีความเศร้าลึกจากจากการที่พ่อแม่เสียชีวิตไปตั้งแต่เธอยังเล็ก โดยที่เธอไม่รู้ว่เขาทั้งสองกำลังจะหย่ากัน ส่วนหย่งฉิงเองก็ไขว่คว้าหาความรักจนอ่อนใจ โดยหารู้ไม่ว่าอาดำ คนที่เคยเรียนโรงเรียนเดียวกับเธอเฝ้ามองเธอด้วยความชื่นชมมาเป็นเวลานานหลายปี

หากกล่าวถึงอิทธิพลของ *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์* ที่มีต่อนวนิยายเรื่องนี้ อาจต้องเขียนขึ้นมาเป็นบทความวิชาการขนาดยาวอีกเรื่องหนึ่ง จึงขอไม่ลงรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวในที่นี้ แต่ก่อนที่จะแนะนำประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ จะขอกล่าวถึงลักษณะที่เหมือนพ้องกันระหว่างตัวบทต้นทางกับตัวบทปลายทาง อันทำให้ *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส* เข้าลักษณะของชิกลิทอย่างสมบูรณ์

นอกจากวัยและอาชีพของตัวละครที่อยู่ในอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์เหมือนกันแล้ว การเป็นคนที่ไม่พอใจกับรูปลักษณ์ ขาดความมั่นใจในตัวเองในบางเวลา ได้รับแรงกดดันเรื่องความจำเป็นต้องมีคู่จากครอบครัวและสังคมรอบข้าง มีความรักที่ไม่ประสบความสำเร็จ ครอบครัวแตกร้างจากการที่แม่เอาใจออกห่างจากพ่อ มี

² Caroline J. Smith, *Cosmopolitan Culture and Consumerism in Chick Lit* (New York and London: Routledge, 2008), p. 2.

“เพื่อนสาว” เป็นชายหนุ่มที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน การแสวงหาสิ่งที่เหมือนกันคือคนรักดีๆ สักคนหนึ่งที่เราเชื่อว่าจะทำให้ชีวิตของเธอเกิดความสมดุล และเรื่องก็สิ้นสุดลงในลักษณะสุขนานุกรมเช่นเดียวกัน แน่แน่นอนว่าชะตากรรมของหยิ่งฉิ่งไม่ต่างกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับเหมยลี่ในภาพยนตร์ไทยเรื่อง *รถไฟฟ้ามหานคร* และตัวละครเอกหญิงใน *30 โสตออนเซล* และ *30 กำลังแจ๋ว* ที่มีผู้ตอบอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะผู้ชมที่อยู่ในกลุ่มเดียวกับตัวละครเอกของเรื่อง ลักษณะของหยิ่งฉิ่งที่ร่วมกับตัวละครเอกหญิงในเรื่องที่กล่าวถึงเหล่านั้น สืบไปได้จากที่เธอกำลังถึงตัวเองไว้ตอนหนึ่งว่า

หยิ่งฉิ่ง แปลว่า *Sunny Day* ชื่อนี้เป็นชื่อที่เพราะพรุ่งอย่างไม่ต้องสงสัย แม้ว่าฉันจะไม่ได้สวยสมชื่อก็ตามที ตัวฉัน ส่วนสูง 160 (เอาแบบเปรี๊ยะเป๊ะควรเป็น 159.2 cm) หน้าอกคัพ A (แต่ก็เคยคัพ B...จริงๆ นะ) น้ำหนักตัว...ล่าสุดที่ซั่งได้ คือ 54 กิโลกรัม (ซั่งตอนไม่สวมผ้าสักขึ้น)

ตั้งแต่เล็กจนโต เป็นคนที่แสนจะธรรมดาราบเรียบอย่างเสมอดันเสมอปลายมาตลอด ไม่มีเกียรติประวัติที่โดดเด่น มีแต่วีรกรรมอับอายชายหน้า³

ความรู้สึกไม่พึงพอใจในตัวเอง ไม่มั่นใจในตนเองเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความกังวลว่าจะไร้คู่ที่ปรึกษาที่ดีที่สุดของผู้หญิงกลุ่มนี้คือนิตยสารผู้หญิง ที่นำเสนอเนื้อหาหลากหลายที่สนองตอบความสนใจของนักอ่านผู้หญิง นับตั้งแต่เรื่องเกี่ยวกับวิธีการร่วมรัก ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การทำครัว การแต่งกายเพื่อเสริมบุคลิกภาพตลอดจนการทำนายดวงชะตา ในแง่หนึ่งผู้หญิงยุคใหม่เหล่านี้จึงถูกหล่อหลอมให้มีลักษณะไปในทางเดียวกัน โดยศึกษาจากความสำเร็จของผู้หญิงจำนวนมากที่สร้างความโชคดีเรื่องความรักให้ตนเองได้ หยิ่งฉิ่งจึงมีเพื่อนแท้เป็นคอลัมน์ “สถานีวิเคราะห์รัก” ซึ่งเป็นคอลัมน์รายสัปดาห์ของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง คอลัมน์นิสต์ชื่อแอลเรน หยิ่งฉิ่งออกตัวว่า “ฉันติดตามอ่านมาสองปีแล้ว บทความของเธอมีเหตุผล ฉันคิดว่าเธอเป็นผู้หญิงที่เข้าใจผู้ชายได้ดีที่สุดในโลกอย่างแน่นอน”⁴ เมื่อครั้งที่เธอสงสัยในความสัมพันธ์กับคู่เดท เธอก็ได้รับคำตอบจากสถานีวิเคราะห์รักว่า “ใน ‘สถานีวิเคราะห์รัก’ เขียนว่า ผู้ชายถ้าเจอกันครั้งแรกแล้วไม่ได้นัดหมายการเจอกันครั้งหน้าทันที นั่นแสดงว่าเขาไม่สนใจคุณแม้แต่นิด แอลเรนเขียนได้คมกริบ แต่ถูกต้อง!”⁵

ทางชีวิตของหยิ่งฉิ่งเป็นเนื้อเดียวกันกับชะตากรรมของบริดเจ็ต โจนส์ ตัวละครเอกในซิกลิตันแบบดั้งเดิมได้จากข้อความในไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์ว่า “คนฉลาดๆ คงพูดว่าดาเนียลน่าจะชอบฉันอย่างที่ผมเป็น แต่ฉันโตมากับวัฒนธรรมคอสโมโพลิแทน ถูกครอบงำโดยสฤคยอนนางแบบ และแบบสอบถามอีกมากมาย”⁶ ความทะยานอยากเป็นตามแบบที่ผู้หญิงทั้งหลายอยากเป็นจึงกดทับลงบนความรู้สึกของหยิ่งฉิ่งอย่างฝังร่อย เธอหมกมุ่นอยู่กับนาฬิกาชีวิตที่เดินหน้าไปไม่หยุด ทั้งกังวลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ร่างกาย (body image) เช่นเดียวกับบริดเจ็ต โจนส์ที่ต้องซั่งน้ำหนักร่างของตัวเองและบันทึกลงในไดอารี่ สอดรับกับปรากฏการณ์

³ หลิวจางเว่ย, *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*, แปลโดย ภัสธารีย์ ทรัพย์สัมฤทธิ์กุล (กรุงเทพฯ: ฟรีฟอร์มสำนักพิมพ์, 2554), หน้า 22.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 55.

⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁶ เฮเลน ฟิลดิง, *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์*, แปลโดย พลอย จริยะเวช, พิมพ์ครั้งที่ 20 (กรุงเทพฯ: บลิส พับลิชซิง, 2547), หน้า 65.

การแตกตัวของสถาบันเสริมความงามและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อบำรุงความรู้สึกมากกว่าบำรุงสุขภาพของผู้ใช้

ฉันอายุยี่สิบเก้าอย่างสามสิบ รู้สึกกลัวเหมือนเผชิญหน้ากับศัตรูตัวฉกาจ กลัวอะไร ฉันเองก็ไม่รู้ บางทีอาจจะเป็นความทุกข์ใจที่รู้ว่าความสาวจะไม่หวนกลับมาแล้ว ไม่รู้ว่าฉันคิดมากไปหรือเปล่า หลังกินเค้กวันเกิดอายุครบยี่สิบเก้าแล้ว ฉันพบว่าตัวเองอดนอนหนึ่งคืนก็หน้าเหลืองซีดแล้ว พอดกเย็นปั๊บก็ง่วงเหงาหาวนอน และถ้ากินม็อคกี้เมื่อไหร่ก็จะอ้วนขึ้นทันที ระบบการเผาผลาญเริ่มผิดปกติ

นี่คือสัญญาณเตือนของวัยชรา! กาลเวลาถือเป็นศัตรูทางธรรมชาติของผู้หญิงจริงๆ ขณะที่ฉันก็ไม่สามารถทำเป็นลัทธิโศกแล้วฟูฟ่องว่า “อย่าเข้ามานะ! ห้ามเข้ามาเพีย! ถ้ากล้าเข้ามาละก็เห็นดีนะ!”

มิน่าละ สถานีวีเคราะห์รักเขียนว่า “ผู้หญิงอายุยี่สิบยังอยู่กับการพิสูจน์ตัวเองว่าฉันไม่ใช่แจกันดอกไม้ ผู้หญิงอายุสามสิบยังอยู่กับการพิสูจน์ตัวเองว่าฉันยังเป็นแจกันดอกไม้ได้อยู่”⁷

ความต้องการพวยรักหาร่างกายให้คงงามอยู่เสมอเกิดจากความต้องการที่จะได้รับเลือกเป็นคู่รักของใครสักคน หยิ่งฉิงพลาดหวังจากจอห์นนี่เฉินที่เป็นเกย์ทำให้เธอรู้สึกกดดันมาก และการขยายตัวของประชากรที่รักคนเพศเดียวกันในไต้หวันก็คุกคามความรู้สึกมั่นคงของผู้หญิงที่ยังไร้คู่อย่างเธอ “ผู้ชายดีๆ ที่รักเพศเดียวกันยังมาแข่งกันแย่งผู้ชายดีๆ ที่เหลืออยู่กับพวกผู้หญิงอีก ชีวิตคนเราทำไม่ถึงได้ลำบากขนาดนี้! เดิมทีฉันคิดว่าคู่แข่งของฉันคือผู้หญิงที่มีอยู่ครึ่งโลกใบนี้ ต่อมาเพิ่งรู้ว่าที่แท้คู่แข่งของฉันคือคนทั้งโลก! ทั้งผู้ชาย ทั้งผู้หญิงต้องระวังให้หมด โห้! พระเจ้าจอร์จ”⁸ ท้ายที่สุดหยิ่งฉิงจึงได้ร่วมมือกับจอห์นนี่เฉินเพื่อตบตาแม่ของเขา เพราะเธอกับเขาร่วมอยู่ในประสบการณ์เดียวกันตั้งวาทะของบริดเจ็ต โจนส์ที่กล่าวถึง “เพื่อนสาว” ของเธอว่า “ทอมว่าพวกเรารักร่วมเพศกับสาวโสดวัยสามสิบมีความผูกพันกันโดยธรรมชาติ: เพราะทั้งคู่ชินกับการทำให้พ่อแม่ผิดหวังและถูกสังคมปฏิบัติราวกับเป็นคนแปลกประหลาด”⁹ ครั้งหนึ่งทั้งสองมีอาการมีนเมาและจอห์นนี่เฉินทำทนายให้หยิ่งฉิงพิตเขา แต่เธอปฏิเสธทั้งกล่าวว่า “ฉันไม่ยอมให้พวกเราดูตัวกันไม่สำเร็จ รักกันไม่ได้สุดท้ายแม่แต่พี่น้องกันก็เป็นไม่ได้”¹⁰ นี่คือนิสัยของเธอกับการดูตัวตามคำสั่งแม่

นอกจากนั้น การแสวงหาความรักอย่างสิ้นหวังยังทำให้หยิ่งฉิง “อิน” กับเรื่องเล่าความรักที่เธอได้เสพรับอีกด้วย “เรื่องราวของรักแรกมันต้องเศร้าหมองและงดงามอย่างนี้กันด้วยหรือ ดูอย่างนางเอกในภาพยนตร์ ถ้าไม่แยกเป็นก็ต้องจากตาย คนที่ยังอยู่จะจดจำแต่ใบหน้าที่ยาววัยของอีกฝ่ายตลอดกาล ไม่มีวันแก่เฒ่า ต่อให้ไม่ได้ตายจากกัน ก็มีแต่กลายเป็นเรื่องราวที่งดงามบริสุทธิ์ภายในใจ”¹¹

ตัวละครเอกหญิงในซิกลิตที่อ่านนวนิยายรักจำนวนมากจึงมีแนวโน้มที่จะสร้างโครงเรื่องความสัมพันธ์ของตนเองให้เป็นดังนวนิยายประโลมโลกเหล่านั้นด้วย หยิ่งฉิงจึงยังคงหวนหาอดีตฝันวันวานของเธอเมื่อครั้ง

⁷ หลิวจงเว่ย, *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*, หน้า 156.

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 75-76.

⁹ เฮเลน ฟิลดิง, *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์*, หน้า 39.

¹⁰ หลิวจงเว่ย, *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*, หน้า 134.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 169-170.

เรียนชั้นมัธยมฯ อันเป็นตอนหนึ่งของเรื่องที่เปิดโอกาสให้ตัวละครแสดงความสนใจต่อเพลงเก่าหรือ “oldies” ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์ ฉบับภาพยนตร์ตลอดทั้งเรื่อง “อะไรคือบทเพลงจากความจริงใจที่สุดนะหรือ ที่จริงก็คือเพลงสารภาพรักของฉันทันแหละ! ทั้งตัลล์มีเพลงภาษาอังกฤษอยู่แค่เพลงเดียวคือ *Nothing’s Gonna Change My Love for You* [...] ยุคนั้นเกลน เมดิรอส ดั่งเป็นพลุแตก [...] ฉันทันเพียงแค่อยากมอบเพลงนี้ให้รุ่นพี่ต่อหน้าทุกๆ คนเท่านั้น”¹² อย่างไรก็ตามความปรารถนาของหย่งฉิงก็ไม่ได้รับการเติมเต็ม ข้อดีของอดีตตอนนี้คือเป็นจุดที่โยงโยให้เธอได้กลับมาพบกับอาต้า แต่ระหว่างนั้นหย่งฉิงก็กล้าเข้าไปหาไอริคที่เดินเข้ามาในชีวิตของเธอ

โมงยามของความ “โรแมนติก” ระหว่างไอริคกับหย่งฉิงเกิดขึ้นจากการที่เขาสองไปถ่ายภาพด้วยกันที่ริมทะเลต้นส่วย โดยมีกวีนิพนธ์ของลอร์ดไบรอน (Lord Byron, 1788-1824) เป็นฉากหลัง ความรู้สึกลึกลับเกิดขึ้นในใจของเขาสอง จนกระทั่งที่สนามบิน ไอริคตะโกนถามหย่งฉิงก่อนที่จะขึ้นเครื่องบินว่า “ถ้าผมเอ่ยปาก คุณจะยินดีไปยิ่งสุดขอบฟ้ากับผมไหม”¹³ และหย่งฉิงตอบตกลงอย่างตื่นตันใจ อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะไม่กี่หน้ากระดาษไอริคก็ห่างเหินไป เมื่อโทรศัพท์คุยกันก็แสดงอาการเย็นชาอย่างเห็นได้ชัด สุดท้ายเขาส่งข้อความสั้นๆ มาหาหย่งฉิงว่า “หย่งฉิง ผมคิดว่าคุณเป็นผู้หญิงที่ต้องการความรักจำนวนมาก มือของคุณผมจูงไม่ไหว ขอให้คุณพบเจอความสุขของคุณ” หย่งฉิงได้แต่ตกตะลึงและรำพึงกับตัวเอง “ความรักเจ็ดวัน ถูกแต้มเครื่องหมายฟูลสตอปลงไปแล้ว แต่นี่จะเรียกว่าความรักหรือเปล่าฉันทันเองก็ยังไม่รู้ เขาจะรีบร้อนปฏิเสธไปทำไม”¹⁴

อย่างไรก็ตาม หลังจากพลัดพรากกันหย่งฉิงไม่เคยรู้เลยว่าไอริคมีเธอเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานศิลปะของเขา ไอริคนำภาพที่มีหย่งฉิงเป็นนางแบบจำเป็นไปจัดนิทรรศการและส่งหนังสือรวมภาพถ่ายมาให้เธอ “ไอริค ฉันทัน ไบรอน และรูปพระอาทิตย์ตกดินที่ต้นส่วย ผสานรวมกันเป็นความทรงจำที่แสนดี บัดนี้ความทรงจำนี้กลายเป็นนิทรรศการสาธารณะ ประกาศให้โลกรู้ถึงการพบกันที่สวยงามของความบังเอิญ ฉันทันประคองกอดหนังสือรวมภาพถ่ายเล่มนี้ไว้แนบอก หลับตาลงเสียงคลื่นกระทบฝั่งของต้นส่วยในวันนั้นยังสะท้อนก้องอยู่ในใจของฉันทันเป็นเวลายาวนาน”¹⁵ ระหว่างเธอกับไอริคจึงเหลือเพียงความทรงจำที่ต้นส่วย แม้ความสัมพันธ์ไม่ยืนนาน แต่ยังคงชื่นใจทุกครั้งที่เราลึกลับถึง

ความน่าสนใจของนวนิยายเรื่อง *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส* คือการถ่ายทอดปรัชญาความรักจากประสบการณ์ของตัวละครที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นรักซ้อน รักต้องห้าม แอบรัก รักสลาย ฯลฯ ที่หย่งฉิงได้ตระหนักในตอนสุดท้ายว่าทรงค่ายิ่งกว่าเนื้อหาในคอลัมน์สภานิวไคราะห์รัก ที่เป็นการแสดงความเห็นอย่างเลื่อนลอย เมื่อเธอได้สัมภาษณ์แอลเรนตัวจริงที่เป็นผู้ชายที่เป็นเสื่อผู้หญิงหรือ “womanizer” และมุมมองของเขาที่มีต่อความรักจริงๆ ก็แสนฉาบฉวยจนหย่งฉิงออกปากในเสียงเล่าว่า “ฉันทันสงสัยว่าเขาคงเป็นโรค ‘ความรักอ่อนด้อยซินโดรม’ ชั้นรุนแรง! พระเจ้า! นี่นะหรือเจ้าของคอลัมน์ที่ฉันทันประคองอ่านทั้งเช้าเย็นยกย่อง

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 176.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 98.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 106.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 277.

ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความรัก! ฉันรู้สึกราวกับโดนหลอกขั้นรุนแรง จึงรีบยุติการสัมภาษณ์ และไปจากบ้านhurstingยุโรปจอมปลอมแห่งนี้อย่างรวดเร็ว”¹⁶

ใน “ร้านวางเบาๆ” ที่ตัวละครมาพบปะกัน ตัวละครแต่ละตัวได้ถ่ายทอดมุมมองความรักของตนให้ตัวละครอื่นฟัง ความรักเป็นความปรารถนาอย่างหนึ่งที่ผู้เล่าเรื่องสรุปกับตัวเองว่า “ความปรารถนาไม่กลายเป็นจริง ก็ไม่ต้องรู้สึกผิดหวัง เพราะในสภาพความเป็นจริง ความปรารถนานั้นไม่ได้มีตัวตนอยู่แล้ว ดังนั้น ความปรารถนาจึงเป็นสิ่งที่เฝ้าฝันได้ แต่ฝันกันไม่ได้”¹⁷ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความรักเป็นสิ่งที่บังคับฝืนใจกันไม่ได้ ไม่ว่าจะให้รักหรือให้เลิกรัก และความรักอยู่เหนือเส้นพรมแดนของความผิดถูกและศีลธรรม ดังที่ยังฉิ่งสรุปประสบการณ์ความรักของเพื่อนๆ ว่า

ถ้าไม่ใช่เพราะความรัก
เซอร์รี่พูดว่า ถ้าไม่ใช่เพราะมีความรัก เธอก็คงเป็นมือที่สามที่ทำลายชีวิตคู่ของผู้อื่น
เจียงเหมยเซียงพูดว่า ถ้าไม่ใช่เพราะมีความรัก เธอก็คงเป็นคนทรยศที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อความรู้สึก
จอร์นนี่เดินพูดว่า ถ้าไม่ใช่เพราะมีความรัก เขาก็คงเป็นคนรักเพศเดียวกันที่ขัดแย้งต่อความรู้สึก
รักหนอรักเจ้าเอ๋ย! ในนามของเจ้าได้ช่วยปกป้องหัวใจที่กล้าหาญแต่โศกเศร้าไม่รู้เท่าไร
(แน่นอน รวมถึงหัวใจที่ยากมีรัก แต่ยังคงโดดเดี่ยวเดียวดายตลอดมาของฉันด้วย!)¹⁸

เมื่อครั้งเซอร์รี่ต้องเจ็บหนักจนเข้าโรงพยาบาล เธอแอบหวังลึกๆ ในใจว่าคนที่เธอต้องการให้มาเยี่ยมที่สุดจะแฉมาบ้าง แต่การณ์ไม่ดำเนินไปเช่นนั้น เซอร์รี่ผู้ที่เคยเข้มแข็งและดูเหมือนจะเฉยต่อความเป็นไปของโลกต้องงอศอกร้องไห้กับหยิ่งฉิ่งผู้เป็นคนมาเยี่ยมเธอในวันนั้น เมื่อได้ประสบเหตุดังกล่าว หยิ่งฉิ่งจึงตั้งคำถามขึ้นในใจว่า “ภายในโรงพยาบาลสามารถให้น้ำเกลือ สามารถผ่าตัด สามารถรักษาได้ตั้งแต่หนึ่งศักราชจดปลายเท้า แต่ใครจะช่วยรักษาหัวใจได้บ้าง ใครจะช่วยเหลือได้บ้าง ทำให้หัวใจดวงนี้หยุดทุกซักราช”¹⁹ อย่างไรก็ตาม ในความทุกข์ระทมของเซอร์รี่ เธอยังมีฝืนสงที่คอยดูแลห่วงใยเอาใจใส่ทุกเรื่อง ฝืนสงกล่าวแก่หยิ่งฉิ่งตอนหนึ่งในโอกาสที่ทั้งสองกลับไปค้นหาเอกสารสำคัญของเซอร์รี่ “การที่ผมคอยอยู่ดูแลเธอข้างๆ ครั้งหนึ่งก็เพราะอยากให้ตัวเองมีความสุข ดังนั้นผมจึงเป็นคนเห็นแก่ตัว”²⁰ และเขายังได้ขยายความปรัชญาความรักของเขาอันเป็นสิ่งเลอค่าที่อยู่ในความเฝ้านองตัวละครหญิงในงานเขียนประเภทซิกิทธิทุกชาติทุกภาษา

“ความรักคือดอกไม้ที่เบ่งบาน มันสวย หอมฟุ้ง ไม่ต้องใช้ความพยายามก็สามารถเสพสุขของมันได้ ความสัมพันธ์คือเมล็ด ต้องถางหญ้า รดน้ำ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย ต้องคอยดูแลเอาใจใส่อยู่ข้างๆ เอาแต่มองดูอยู่ห่างๆ ไม่ได้ หรือจะสามวันห้าวันค่อยรดน้ำทีนึ่งก็ไม่ได้ ความสัมพันธ์คือชีวิตจริง การอยู่ด้วยกัน

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 275.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 264-265.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 141.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 199.

²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 211.

จริงๆ ความรักหนึ่งช่วงหากพัฒนาไปไม่ถึงระดับของความสัมพันธ์ลึกซึ้ง มันก็เป็นเพียงความฝันที่เพื่อเจ้าเท่านั้นเอง ดอกไม้เมื่อร่วงแล้วก็ร่วงเลย”

ฝันสงเต็มหน้าจนหมดแก้ว “ผู้หญิงเอาแต่ฝันในความรักนั้นมักจะทุกข์ทรมานใจกว่าใคร”

“ฝันสง ปรัชญาความรักของคุณนั้นมีสติ ชัดเจนมากเลย”

“ถึงยังไงผมก็ไม่ใช่วีทีโรแมนติก ผมเป็นเพียงสามัญชนที่ไม่อ่านบทกวี” เขาล้อตัวเอง ถือแก้วเปล่าเล่น ครุ่นคิดครุ่นหนึ่ง แล้วจึงพูดด้วยสีหน้าเศร้าหมองว่า “อีกอย่าง อย่าลืมนิสัยความมีสติของผมที่คุณเห็นในตอนนี้อาจได้จากการสั่งสมความรู้สติจนอดตาหลับขับตานอนมาหนักต่อนักแล้วก็ว่าได้”

ฝันสงเงยหน้าขึ้น ส่งยิ้มให้ฉันเบาๆ จางๆ แต่กลับบีบรัดหัวใจของฉันแน่น เพราะรอยยิ้มนั้นเป็นรอยยิ้มที่ชวนให้ร้องไห้มากที่สุดเท่าที่ฉันเคยเจอ²¹

ความรักที่เสียสละไร้เงื่อนไขของเขาในที่สุดจึงหลอมละลายความซาเฉยของเซอร์รีได้ ในตอนปลายเรื่องเธอรับเขาเข้ามาในชีวิต ให้เสียเวลาความเจ็บปวดทั้งหลายที่เธอได้รับจากการเป็นรักซ้อน หากมองนวนิยายเรื่องนี้เป็นโรมานซ์ การเลื่อนความสมปรารถนาของตัวละครเริ่มปรากฏเงาของความสมปรารถนาในงานปาร์ตี้ที่หย่งฉิงจัดขึ้นเพื่อฉลองเทศกาลคริสต์มาส โดยกำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนของขวัญกัน โจทย์ของของขวัญคือต้องเป็นของที่เปล่งแสงได้ เเคราะห์ดีหย่งฉิงจับฉลากได้ของขวัญของอาต้า ของขวัญชิ้นนั้นคือหินอุกกาบาตที่มีความหมายลึกลับ ทำให้หย่งฉิงปลาบปลื้มใจ “เบื้องหน้าของฉัน มันคือแสงดาวเคยพุ่งผ่านท้องฟ้าเมื่อห้าล้านปีก่อน!”²²

บทสรุปของสังกรรมความรักที่หย่งฉิงได้รับในค่ำคืนวันคริสต์มาสเป็นสิ่งที่เติมเต็มใจยิ่งกว่าการสารภาพรักที่เธอได้รับจากอาต้าในตอนปลายเรื่อง “อยู่ในความรัก แกร็บความเสียสละ อยู่ในความรัก ใยต้องโศกเศร้า อยู่ในความรัก ไม้มีความกลัว สังกรรมของความรัก จึงจะเป็นลำแสงที่งดงามที่สุดในปาร์ตี้คริสต์มาสค่ำคืนนี้!”²³ เมื่อหย่งฉิงตัดสินใจลาออกจากงานและจะออกเดินทางไปยังชั่วโลกเหนือ เธอกับอาต้าไปรับประทานอาหารค่ำ และด้วย “ลูกยู” ของคนในร้าน คนทั้งสองได้จุ่มพิตกัน อันนำไปสู่การเผยความในใจ หย่งฉิงพยายามตีความชื่อของอาต้าในโปรแกรมสนทนา msq ที่ว่า “ต๋าต๋ากีบม้า” ว่ามาจากตอนหนึ่งในกวีนิพนธ์ของเจิ้งไฉ่วอวี

“ฉันเดินผ่านเจียงหนาน

ใบหน้าที่รอรออยู่ในฤดูกาล ร่วงโรยตุจตุจตุมา...

ลมตะวันออกไม่พัดมา กิ่งหลิวในเดือนสามไม่ลู่ลม

หัวใจของเจ้าตุจเมืองหงาที่แสนเล็ก

ตั้งท้องถนนในยามค่ำ

เสียงผีเท้าไม่ดังขึ้น ผ้าผ่านในเดือนสามไม่เลิกเปิด

หัวใจของเจ้าคือหน้าต่างบานน้อยที่ปิดสนิท

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 213.

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 231.

²³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 246.

เสียงต่ำของกิบม้าฉั้น คือความผิดพลาดที่แสงงดงาม
ฉั้นไม่ใช่คนที่กลับมา แต่เป็นเพียงอาคันตุกะผู้ผ่านทาง”²⁴

กวีนิพนธ์นี้อาจโยงเข้ากับความรู้สึกของอาตาโดยบังเอิญที่เธอเป็นผู้กลับมาจากอดีตของหย่งฉิงในวัยมัธยมฯ แต่หย่งฉิงก็ไม่เคยเปิดใจรับเธอ เธอจึงอาจเป็นเพียงอาคันตุกะผู้ผ่านทาง อย่างไรก็ตาม เมื่อการผจญภัยในชีวิตรักของหย่งฉิงสิ้นสุดลงตรงที่เธอได้พบกับอาตา เธอได้ตระหนักในที่สุดว่าประสบการณ์ความทุกข์และความโดดเดี่ยวของเธอมิได้สูญเปล่า แต่ล้วนเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในกระบวนการแสวงหา ดังอุปสรรคณ์ “จี้กซอร์” ที่พ่อของหย่งฉิงได้กล่าวไว้อย่างคมคายในตอนปลายเรื่องว่า “จี้กซอร์มันก็เป็นอย่างนี้ ตอนเริ่มต้นจะยากมาก ไม่มีระเบียบหลักการ สับสนไปหมด ไม่รู้ว่าขึ้นไหนควรต่อเข้ากับตำแหน่งไหน มีแต่ต้องทดลองทีละชิ้นอย่างตั้งใจ...พอต่อได้สักสองสามส่วนแล้ว รูปภาพค่อยๆ เป็นรูปเป็นร่าง ก็จะต่อได้เร็วขึ้น เพราะชิ้นที่เข้าที่ยังมีเยื่อชิ้นเท่าไร ชิ้นที่ยังไม่เข้าที่ก็ยังมีน้อยลงเท่านั้น”²⁵

เจนนิเฟอร์ ไวเนอร์ (Jennifer Weiner) ผู้เขียนซิกลิตเรื่อง *Good in Bed* (2001) และ *In Her Shoes* (2002) ได้กล่าวพาดพิงถึงกลุ่มนักเขียนและกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงในยุคปลายทศวรรษ 1990 ซึ่งพยายามจะเขียนและอ่านตัวบทที่ยืนยันประสบการณ์แท้จริงของผู้หญิง โดยไวเนอร์กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า

ในภาวะอหัง อยู่ในเมือง เป็นโสด และการเป็นโพสต์เฟมินิสต์ ฉันรู้สึกเหมือนกับว่ามีหลายอย่างดำเนินไปในชีวิตของผู้หญิงที่ไม่มีใครพูดถึงอย่างจริงจัง [...] เรามีอิสรภาพและทางเลือกในการดำเนินชีวิตตั้งมาก แต่มีราคาที่ต้องจ่าย ผู้คนต่างรู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง [...] แต่คุณจะหยิบหนังสือพวกนี้ (ซิกลิต) และไปมีชีวิตต่อ โอเค ฉันไม่ได้บ้า ฉันไม่ได้เป็นคนขี้แพ้คนเดียวในโลกที่รู้สึกอ้างว้าง”²⁶

วาทะของไวเนอร์เป็นดัชนีที่บ่งชี้ความสำคัญของงานเขียนประเภทนี้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังแสดงให้เห็นว่า แม้แต่ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 แรงกดดันที่สังคมวางลงบนไหล่ของผู้หญิงอาจทวีมากขึ้น แทนที่จะบรรเทาลง ผู้หญิงวันนี้ทั้งอยากประสบความสำเร็จในอาชีพ มีบุคลิกงดงามเย้ายกาลเวลา อยากเป็นแม่ครัว หัวปาก เป็นคุณแม่ทันสมัย เป็นภรรยาที่ชำนาญการปรนนิบัติสามีในยามค่ำคืน ผู้หญิงเหล่านี้จึงรู้สึกเป็นคนขี้แพ้ อย่างเสียไม่ได้เมื่อเธอไม่สามารถทำตามเงื่อนไขที่สังคมและตัวเธอเองสมคบกันกำหนดขึ้นมาได้ เมื่อได้อ่านซิกลิตพวกเธออาจมีพลังใจ เพราะผู้หญิงในซิกลิตมิได้เป็นผู้หญิงสมบูรณ์แบบทุกด้านแบบที่นิตยสารหลายฉบับพยายามนำเสนอ ประเด็นก็คือ เหนือความสำเร็จรอบด้านของผู้หญิง สิ่งที่เราพึงแสวงหาให้พบคือรักแท้จาก “คนที่ใช่” หรือ “Mr.Right” (อันเป็นที่มาของคำสัพยอกที่ว่า หากไม่พบ “Mr.Right” ให้ใช้ “Mr.Right Now”

²⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 288.

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 296-297.

²⁶ Caroline J. Smith, *Cosmopolitan Culture and Consumerism in Chick Lit*, p. 6.

ไปพลาด) อย่างไรก็ตาม หมายเหตุที่เป็นสัญญาณเตือนสำคัญที่หลิวจางเวยก้าวเอาไว้แต่ผู้อ่านเกือบทุกคนพร้อมจะมองข้ามก็คือ “ผู้หญิงเอาแต่ฝันในความรักนั้นมักจะทุกข์ทรมานใจกว่าใคร”²⁷

รายการอ้างอิง

ฟิลดิง, เฮเลน. 2547. *ไดอารี่ของบริดเจ็ต โจนส์*. แปลโดย พลอย จริยะเวช. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: บลิสพับลิชชิง.

หลิวจางเวย. 2554. *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*. แปลโดย ภัสราธิย์ ทรัพย์สันธิกุล. กรุงเทพฯ: พรีเมียมสำนักพิมพ์.

Smith, Caroline J. 2008. *Cosmopolitan Culture and Consumerism in Chick Lit*. New York and London: Routledge.

ตีพิมพ์ครั้งแรกใน วารสารจีนศึกษา 5,5 (เมษายน 2555)

²⁷ หลิวจางเวย, *วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส*, หน้า 213.